

Μηχανισμός Στήριξης Επιχειρηματικότητας

1Η ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΓΚΥΡΙΑ, ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ

Ταυτότητα της Έρευνας

Χρόνος διεξαγωγής: 06.2021 – 7.2021

Μεθοδολογία: Χρησιμοποιήθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις: i) κλειστού τύπου ii) μιας απάντησης και iii) πολλαπλών επιλογών. Στις ερωτήσεις απάντησαν εκπρόσωποι των εταιρειών του δείγματος. Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο Παράρτημα Β.

Μέθοδος συλλογής στοιχείων: Τηλεφωνική επικοινωνία και ηλεκτρονική συμπλήρωση του ερωτηματολογίου <https://forms.gle/ZWVJ9b1rnAaoLXVh7> στην ειδική πλατφόρμα.

Δείγμα: 300 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας .

Σκοπός: Η διερεύνηση της τρέχουσας συγκυρίας, τα προβλήματα και τις προσδοκίες των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε μια δύσκολη χρονική περίοδο για την ελληνική οικονομία λόγω των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης του COVID -19.

2. ΚΥΡΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Η υγειονομική κρίση παραμένει ο πλέον καθοριστικός παράγοντας των οικονομικών εξελίξεων, εγχωρίως και διεθνώς και κατά το 2021. Την τρέχουσα περίοδο, οι εξελίξεις αφορούν στην αυξανόμενη πρόοδο στη διαδικασία του εμβολιασμού, την αξιοποίηση των εύκολα προσβάσιμων tests για τον εντοπισμό του ιού, τη χαλάρωση ορισμένων εκ των περιοριστικών μέτρων από την αρχή του Απριλίου και την επανεκκίνηση των κλάδων του λιανεμπορίου, της εστίασης της ψυχαγωγίας και του τουρισμού.

Η παρούσα έρευνα παρακολούθησης της συγκυρίας εστιάζει στην ανάλυση των εκτιμήσεων και των προσδοκιών των επιχειρήσεων σχετικά με την πορεία της δραστηριότητάς τους, τόσο κατά το 2^ο όσο και κατά το 3^ο τρίμηνο του 2021.

Στο πλαίσιο αυτό, η σταδιακή επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας το τρέχον τρίμηνο δείχνει να έχει επηρεάσει ανάλογα τις εκτιμήσεις και τις προσδοκίες των επιχειρήσεων, οι οποίες σε γενικές γραμμές **αναδεικνύουν ένα αίσθημα συγκρατημένης αισιοδοξίας**.

Ειδικότερα, οι **εκτιμήσεις** των επιχειρήσεων για την μέχρι τώρα πορεία των υπό εξέταση μεγεθών διαμορφώνουν (κατά κύριο λόγο) θετικά ισοζύγια απαντήσεων γεγονός που υποδηλώνει ότι οι θετικές αποκρίσεις υπερτερούν των αρνητικών έστω και με μικρή διαφορά. Ωστόσο σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων επιλέγει κατά κύριο λόγο τις ουδέτερες επιλογές που αναδεικνύει μια μετριοπαθή στάση των επιχειρήσεων.

Συγκριτικά με τις εκτιμήσεις, οι **προσδοκίες** των επιχειρήσεων για το άμεσο μέλλον διαμορφώνουν σημαντικά πιο ευνοϊκό κλίμα, με τα σχετικά ισοζύγια απαντήσεων να σημειώνουν αισθητή βελτίωση.

Εξειδικεύοντας, οι εκτιμήσεις σχετικά με την πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας **σε όρους αξίας πωλήσεων** το 2^ο τρίμηνο του 2021 διαμορφώνονται σε οριακά αρνητικά επίπεδα. Αντιθέτως, αισιόδοξες καταγράφονται οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για το άμεσο μέλλον (επόμενο τρίμηνο), με το σχετικό ισοζύγιο απαντήσεων να διαμορφώνεται σε θετικά επίπεδα σημειώνοντας αισθητή βελτίωση.

Ο εξαγωγικός προσανατολισμός των επιχειρήσεων καταγράφεται περιορισμένος, με τις επιχειρήσεις που εμφανίζουν εξαγωγική δραστηριότητα να αποτελούν τη μειοψηφία και τις **εξαγωγικές τους επιδόσεις** να κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα. Σε ελαφρά αρνητικά επίπεδα κινήθηκαν οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων αναφορικά με την πορεία της **εξαγωγικής τους δραστηριότητας** το τρέχον τρίμηνο, ενώ οι προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο διαφαίνονται αρκετά πιο **αισιόδοξες** με τα σχετικά ισοζύγια να διαμορφώνονται σε θετικά επίπεδα.

Εξετάζοντας την **κατανομή των πωλήσεων** των επιχειρήσεων της Περιφέρειας για το 2020 στην παρούσα έρευνα προκύπτει ότι το 62% του τζίρου των επιχειρήσεων (ως μέσος όρος) προέρχεται από την τοπική αγορά (σε ακτίνα 50 χλμ.).

Παράλληλα, επιδεινούμενες χαρακτηρίζονται οι **συνθήκες ρευστότητας** για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, για το τρέχον τρίμηνο με τα ισοζύγια απαντήσεων να διαμορφώνονται σε αρνητικά επίπεδα, ενώ όσον αφορά τις προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο, σημειώνεται αισθητή αποκλιμάκωσή.

Ο **επενδυτικός προσανατολισμός** των επιχειρήσεων του δείγματος χαρακτηρίζεται σχετικά ικανοποιητικός, με 6 στις 10 επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα να δηλώνει ότι πραγματοποίησε επενδυτικές δαπάνες το 2020. Παρόλο αυτά, το ύψος των επενδυτικών δαπανών

των επιχειρήσεων -ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών- χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα περιορισμένο. Αναφορικά με το **αντικείμενο των επενδύσεων** στις οποίες προβαίνουν οι επιχειρήσεις της Δυτικής Ελλάδας, το μεγαλύτερο ποσοστό των αποκρίσεων (18%) έλαβε η αγορά (ή χρηματοδοτική μίσθωση) μηχανολογικού εξοπλισμού.

Αναφορικά με την εξέλιξη των **θέσεων απασχόλησης** και των **επενδυτικών δαπανών**, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται σε γενικές γραμμές συγκρατημένες. Ωστόσο τα σχετικά ισοζύγια απαντήσεων σημειώνουν οριακά θετικές τιμές, ως αποτέλεσμα των ουδέτερων απαντήσεων που επιλέγει η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων με την επιλογή της «αύξησης» να αποτελεί τη δεύτερη πιο δημοφιλή απάντηση.

Σε σχέση με την **τιμολογιακή πολιτική**, προκύπτει ότι για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων οι τιμές χρέωσης παραμένουν σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου, τόσο για τους εγχώριους πελάτες όσο και για τους πελάτες από το εξωτερικό. Παράλληλα όμως, παρατηρείται η τάση της μετακίνησης των επιχειρήσεων προς την πολιτική της αύξησης των τιμών, τόσο στην εγχώρια αγορά, αλλά πολύ περισσότερο στην αγορά του εξωτερικού.

Η εξέλιξη του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος για την **είσπραξη των απαιτήσεων** εκ μέρους των επιχειρήσεων, δείχνει σε γενικές γραμμές να προσαρμόζεται με την αντίστοιχη εξέλιξη του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί για την **εξόφληση των υποχρεώσεων** τους. Παράλληλα, παρατηρείται περεταίρω ενίσχυση των απαισιόδοξων προβλέψεων για αύξηση του χρονικού διαστήματος που απαιτείται τόσο για την είσπραξη των απαιτήσεων όσο και για την εξόφληση των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εμφανίζουν ελαφρώς υψηλότερο επίπεδο αισιοδοξίας σχετικά με την πορεία τους στο **μεσοπρόθεσμο μέλλον**, κρίνοντας προφανώς ότι οι συνθήκες της οικονομίας θα βελτιωθούν σταδιακά το επόμενο διάστημα. Ως αποτέλεσμα, η πλειοψηφία (51%) δηλώνει **αρκετά αισιόδοξη** για το μέλλον.

Εξαιτίας του έντονα ευμετάβλητου οικονομικού κλίματος, το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων του δείγματος πραγματοποίησε **οργανωτικές και λειτουργικές αλλαγές** προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία. Η **αναστολή συμβάσεων εργασίας** αποτελεί την πιο δημοφιλή πρακτική μεταξύ των συμμετεχόντων ακολουθούμενη από την **ελαστικοποίηση του ωραρίου εργασίας**. Σημειώνεται ότι μόλις το 2,7% των επιχειρήσεων του δείγματος δήλωσε ότι προέβη σε ψηφιακή αναβάθμιση ή επεκτάθηκε στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Η πλειοψηφία του δείγματος των επιχειρήσεων (69,3%) αξιοποίησε κάποιο από τα **μέτρα της πολιτείας** για την στήριξη των επιχειρήσεων απέναντι στις δυσμενείς συνθήκες που επέφερε η πανδημία, με δημοφιλέστερη απάντηση στα πλαίσια της παρούσας έρευνας τη λήψη ενίσχυσης μέσω του προγράμματος Επιστρεπτέας Προκαταβολής.

Τέλος, συγκρατημένες είναι οι εκτιμήσεις αναφορικά με το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την **επιστροφή στα επίπεδα της οικονομίας πριν την πανδημία** καθώς η σχετική πλειοψηφία (37,3%) θεωρεί ότι η επιστροφή στην «κανονικότητα» θα πραγματοποιηθεί σε τουλάχιστον 2 χρόνια.